

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»

Примітки до фінансової звітності ТДВ СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» складені станом на 31.12.2020 року та за рік, що закінчився на вказану дату. Одиниця виміру - тис.грн. в цілих числах.

1. Загальна інформація про Компанію

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» було створено 06.09.2007р. Організаційно-правова форма – товариство з додатковою відповідальністю.

Акціонерами компанії є юридичні особи – ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД», ТОВ «ЕКСПО КОНСАЛТИНГ», ТОВ «ЕКСПО ФІНАНС», які зареєстровані на території України.

ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є ризиковою страховою компанією, яка має право проведення страхової та перестраховальної діяльності.

Компанія має 38 безстрокових ліцензій Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг на здійснення добровільного та обов'язкового страхування:

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного), Серія АВ № 377248, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), Серія АВ № 377246, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу), Серія АВ № 377247, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України - безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від нещасних випадків, Серія АВ № 377243, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування фінансових ризиків, Серія АВ № 377244 видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, Серія АВ № 377245, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 09.11.2007 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування кредитів (в тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту), Серія АВ № 377620, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), Серія АВ № 377621, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), Серія АВ № 377622, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування медичних витрат, Серія АВ № 377623, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників водного транспорту(включаючи відповідальність перевізника), Серія АВ № 377624, видана Державною комісією з регулювання ринків фінансових

послуг України, строк дії – безстроковий, видана 21.01.2008 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного медичного страхування (безперервне страхування здоров'я), Серія АЕ № 293930, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), Серія АЕ № 293929, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації, Серія АЕ № 293928, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на право здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, Серія АЕ № 293927, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, видана 01.08.2014 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №2060 від 30.08.2016 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд) видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №2060 від 30.08.2016 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №2061 від 30.08.2016 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі добровільного страхування здоров'я на випадок хвороби, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1703 від 17.07.2016 року.

Ліцензія на здійснення діяльності у формі добровільного страхування залізничного транспорту, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1480 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового особистого страхування цивільної відповідальності інвестора, в тому числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою, видана Національною комісією,

що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України "Про нафту і газ", видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності власників собак (за переліком порід, визначених Кабінетом Міністрів України) щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування тварин (крім тих, що використовуються у цілях сільськогосподарського виробництва) на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків у випадках та згідно з переліком тварин, встановленими Кабінетом Міністрів України, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1481 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового медичного страхування, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування медичних та інших працівників державних і комунальних закладів охорони здоров'я та державних наукових установ (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок захворювання на інфекційні хвороби, пов'язаного з виконанням ними професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження збудниками інфекційних хвороб, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за шкоду, заподіяну життю чи здоров'ю туриста або його майну, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування ліній електропередач та перетворюючого обладнання передавачів електроенергії від пошкодження внаслідок впливу стихійних лих або техногенних катастроф та від протиправних дій третіх осіб, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

- Ліцензія на здійснення діяльності у формі обов'язкового страхування відповідальності виробників (постачальників) продукції тваринного походження, ветеринарних препаратів, субстанцій за шкоду, заподіяну третім особам, видана Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, строк дії – безстроковий, Розпорядження №1479 від 23.06.2020 року.

Предметом діяльності Товариства є надання страхових послуг на території України. Пріоритетним напрямком у діяльності страхової компанії є страхування наземного транспорту, страхування майна, авіаційне страхування цивільної авіації, страхування медичних витрат, страхування відповідальності.

ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» (надалі Компанія) створена з метою здійснення підприємницької діяльності у сфері страхування для одержання прибутку та наступного його розподілу згідно рішення Загальних зборів Учасників.

Дирекція Компанії знаходиться за адресою: м. Київ, вул.Луначарського 14, офіс 81.

Створені відокремлені підрозділи у м.Чернівці, м.Обухів, м.Васильків, м.Львів, м. Київ.

З метою складання фінансової звітності за МСФЗ, згідно вимог українського законодавства Компанією були застосовані форми фінансової звітності, затверджені чинним законодавством.

2. Основа підготовки фінансової звітності

Застосовані стандарти

Фінансова звітність була підготовлена згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності. При складанні фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року Компанія використовувала чинні МСФЗ (IFRS) та МСБО (IAS), які оприлюднені та розміщені на офіційному сайті Міністерства фінансів України на дату складання звітності.

Перераховані нижче переглянуті стандарти стали обов'язковими для Компанії з 1 січня 2020 року, але не мали істотного впливу на Компанію.

Поправки до Концептуальних основ фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати), а саме:

- Визначення бізнесу - поправки до МСФЗ (IFRS) 3 (випущені 22 жовтня 2018 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Поправки до МСБО (IAS) 1 і МСБО (IAS) 8: Визначення суттєвості (випущені 31 жовтня 2018 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати). Поправки до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” та МСБО 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки” покликані полегшити розуміння визначення суттєвості в МСБО 1, проте не призначені для зміни основної концепції суттєвості в стандартах. Визначення суттєвості в МСБО 8 було замінено посиланням на МСБО 1.

- Реформа базової процентної ставки - поправки до МСФЗ (IFRS) 9, МСБО (IAS) 39 і МСФЗ (IFRS) 7 (випущені 26 вересня 2019 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Неведені нижче переглянуті стандарти стали обов'язковими для Компанії з 1 червня 2020 року, але не здійснили суттєвого впливу на Кампанію, а саме:

- Пільги по оренді, пов'язані з COVID-19 - поправки до МСФЗ (IFRS) 16 (випущені 28 травня 2020 року і набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 червня 2020 року або після цієї дати).

Компанія не застосовувала дані поправки до МСФЗ (IFRS) 16 щодо договорів оренди в звітному періоді, а саме модифікацію договорів оренди за відсутністю змін в обсязі оренди чи компенсацій за оренду у звітному періоді.

Нові або переглянуті стандарти та їх тлумачення, які ще не набрали чинності

Наступні нові стандарти, зміни до стандартів та тлумачення ще не набрали чинності станом на 31 грудня 2020 року і не застосовувалися при складанні цієї фінансової звітності. Компанія планує застосувати дані нововведення в тому звітному періоді, коли вони наберуть чинності.

- МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти», новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, в якому розглянуто питання визнання та оцінки, представлення та розкриття інформації. Набирають чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2023 року, проте дозволяється дострокове застосування.

- Зміни посилянь на Концептуальну основу у МСФЗ (IFRS) 3, дата вступу 2022 рік.

- Класифікація зобов'язань на поточні та непоточні (зміни до МСБО (IAS) 1, дата вступу з 2023 року.

- Реформа базової ставки відсотка - Фаза 2. (Зміни до МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39, та МСФЗ (IFRS) 7, 14, 16) дата вступу з 2021 року

- Поправка до МСБО (IAS) 16 «Основні засоби», щодо надходження в процесі підготовки ОЗ для використання, дата вступу з 2022 року.

- Поправка до МСБО (IAS) 37, щодо обтяжливих договорів та витрат на їх виконання - Надходження в процесі підготовки ОЗ для використання», дата вступу з 2022 року.

Фінансова звітність ґрунтується на наступних принципах:

а) **Принцип нарахування** - Результати операцій і інші події признаються тоді, коли вони відбуваються (а не тоді, коли отримуються або виплачуються грошові кошти або їх еквіваленти). Вони відображуються в облікових регістрах і відображуються у фінансовій звітності тих періодів, до яких вони належать. Компанія при складанні фінансової звітності (за винятком звіту про рух грошових коштів) застосовує правило обліку по методу нарахувань.

б) **Превалювання сутності над формою**-бухгалтерський облік операцій проводиться у відповідальності до їх суті та економічного змісту (превалювання сутності над формою)

в) **Принцип безперервності** - Фінансова звітність зазвичай складається виходячи з припущення про те, що підприємство здійснює діяльність безперервно і продовжуватиме її в досяжному майбутньому.

Для цілей ведення бухгалтерського обліку, Компанія застосовує журнально-ордерну систему обліку, а також машинну обробку документів з використанням комп'ютерної програми бухгалтерського обліку в програмі 1С 8.3. конфігурація «Управління страховою компанією».

Компанія постійно удосконалює програмне забезпечення 1С 8.3 для більш ефективної роботи програми, яка висвітлює нові вимоги законодавства.

Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, що фіксують факти здійснення господарських операцій.

Первинні документи складаються в момент здійснення господарських операцій, а якщо це неможливо- безпосередньо після її завершення.

Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку.

Функціональна валюта і валюта представлення фінансової звітності

Функціональною валютою Компанії є українська гривня яка щонайкраще відображає економічну суть операцій, що проводяться Компанією, і пов'язаних з ними обставин, впливають на її діяльність.

Межа суттєвості представлення фінансової звітності

Всі дані фінансової звітності закруглені з точністю до цілих тисяч гривень. Межу суттєвості встановлено у розмірі – 10 000,0 грн.

Рекомендовані Міністерством фінансів України (Мінфін) пороги суттєвості для різних статей звітності

№ з/п	Стаття	Базовий показник	Поріг суттєвості, %
1	Статті активів	активи	5
2	Статті зобов'язань	зобов'язання	5
3	Статті власного капіталу	власний капітал	5
4	Статті доходів	чистий прибуток (збиток) підприємства	2
5	Статті витрат	чистий прибуток (збиток) підприємства	2
6	Статті звіту про рух грошових коштів	чистий рух грошових коштів (надходження або видаток) відповідно від операційної, інвестиційної або фінансової діяльності за звітний період.	1—10
7	Переоцінка або зменшення корисності	чистий прибуток (збиток) підприємства	1
8	Переоцінка або зменшення корисності	відхилення залишкової вартості об'єктів обліку від їх справедливої вартості	10
9	Розкриття інформації про сегменти для визначення звітного сегмента	величина відповідно чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) або фінансових результатів сегмента, або активів усіх сегментів підприємства	10
10	Для визначення подібних активів	різниця між справедливою вартістю об'єктів обміну	10
11	Неприбуткові організації	величина від суми надходжень на провадження статутної діяльності.	0,5
12	Визнання оренди фінансовою	Строк корисного використання об'єкта оренди	75
13	Інші господарські операції та об'єкти обліку	обсяги діяльності підприємства, характер впливу об'єкта обліку на рішення користувачів та інших якісних чинників, які можуть впливати на визначення порогу суттєвості	1—10

Облік інфляції

Відповідно вимогам Міжнародного стандарту фінансової звітності МСБУ 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», фінансова звітність відображається в одиниці виміру, яка діяла на дату балансу.

Ключові бухгалтерські оцінки і думки при використанні принципів облікової політики

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФО вимагає формування певних думок, оцінок і допущень, які впливають на використання принципів облікової політики, а також суми активів і зобов'язань, доходів і витрат, які відображують в звітності.

Оцінки і пов'язані з ними допущення ґрунтуються на історичному досвіді і інших чинниках, які вважаються обґрунтованими в даних обставинах, результати яких формують основу для думок відносно балансової вартості активів і зобов'язань, яка не є очевидною з інших джерел.

Не зважаючи на те, що ці оцінки ґрунтуються на розумінні керівництва поточних подій, фактичні результати, зрештою, можуть відрізнятись від цих оцінок.

Допущення і зроблені на їх основі розрахункові оцінки постійно аналізуються на предмет необхідності їх зміни. Зміни в розрахункових оцінках визнаються в тому звітному періоді, коли ці оцінки були переглянуті, і у всіх подальших періодах, задіяних вказаними змінами.

Зокрема, інформація про істотні сфери невизначеності оцінок і **ключові думки при використанні облікової політики наведено нижче:**

Знецінення цінних паперів. Справедлива вартість цінних паперів, які придбані для продажу, є ціною, по якій була б проведена операція з цим інструментом на дату балансу на найбільш вигідному активному ринку, на який Компанія має безпосередній доступ. При оцінці справедливої вартості фінансових активів керівництво використовує ціну пропозиції відповідно до котирувань на активному ринку цінних паперів. Якщо в майбутньому, котирування цих цінних паперів виявляться нижчим, ніж вибрано керівництвом, то Компанія зазнає збитків.

Знецінення торговельної і іншої дебіторської заборгованості. Управлінський персонал оцінює збитки від знецінення шляхом оцінки можливості погашення дебіторської заборгованості на основі аналізу окремих дебіторів. Факти, які беруться до уваги в ході оцінки платоспроможності окремих дебіторів враховують аналіз дебіторської заборгованості по термінах виникнення, а також фінансовий стан і історію погашення заборгованості конкретними дебіторами. Якщо фактичне погашення заборгованості виявиться менше, ніж за оцінкою управлінського персоналу, Компанія вимушена буде відображувати в своєму обліку додаткові витрати у зв'язку із знеціненням заборгованості.

Допущення про безперервність діяльності Компанії

Вплив COVID-19 почався в Україні з березні 2020 року, який суттєво вплинув на економіку України вже протягом 2020 року. Одним із ключових питань в цих умовах для Компанії є застосовність припущення про безперервність діяльності. Згідно МСФЗ Компанія оцінила доречність припущення щодо безперервності діяльності на кожен звітну дату, враховуючи всю наявну інформацію щодо майбутнього.

Спалах COVID-19 причинив значне погіршення економічних умов для багатьох компаній у 2020 році та збільшення економічної невизначеності для інших. Тому Компанією проводився аналіз оцінки чи зможуть події та умови які пов'язані з COVID-19 поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Оцінка Компанії щодо безперервності діяльності включала обґрунтовані імовірні сценарії щодо погіршення ситуації.

Ключовою оцінкою була оцінка ліквідності Компанії, для того щоб продовжувати виконання зобов'язань у встановлені строки. Дане ствердження щодо безперервності діяльності та ліквідності Компанії базується на тому, що:

- Компанія має достатньо грошових коштів для покриття свої потреб.
- Компанія не використовує кредити та позики для покриття свої потреб.

- Додаткових дій з боку управлінського персоналу Компанії, завдяки яким Компанія зможе генерувати достатні грошові потоки для виконання своїх зобов'язань у встановлені строки не потрібно .
- Компанія не потрібно реструктурувати операції з метою зменшення операційних витрат.
- Компанії не потрібно домовлятися з кредиторами про реструктуризацію або збільшення позик.
- Компанія, у разі потреби, може звертатись до акціонерів Компанії для підтримки бізнесу та отримує таку підтримку.

Керівництво Компанії здійснило оцінку щодо його можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що Компанія має ресурси для продовження діяльності у осяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Компанії здійснювати безперервну діяльність.

Таким чином, фінансова звітність Компанії готується на основі припущення, що Компанія буде функціонувати невизначено довго в майбутньому, це допущення передбачає реалізацію активів та виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності.

Основні принципи фінансової звітності, описані далі, застосовуються послідовно і представляються в справжній фінансової звітності.

3. Основні принципи фінансової звітності

Конвертування іноземних валют

Операції в іноземній валюті переводяться у відповідні функціональні валюти Компанії, по валютних курсах, що діяли на дати здійснення операцій. Грошові активи та зобов'язання, виражені в іноземній валюті за станом на звітну дату, переводяться у функціональну валюту за валютним курсом, що діяв на звітну дату.

Курсові різниці, які виникають при конвертації, відображаються у звіті про фінансові результати. Результати, виражені в іноземних валютах, перераховуються за курсами обміну на дату здійснення операції.

Фінансові інструменти визнання та оцінка

Компанія визнає фінансові активи або фінансові зобов'язання у звіті про фінансовий стан, тоді і лише тоді, коли вона стає стороною контрактних положень (договору) щодо цього інструмента.

Компанія припиняє визнання фінансового активу тоді й лише тоді коли спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу, або Компанія передає фінансовий актив, і таке передавання відповідає критеріям для припинення визнання.

Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визначаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

За строком виконання фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються Компанією на поточні (зі строком виконання зобов'язань до 12 місяців) та довгострокові (зі строком виконання більше 12 місяців).

Класифікація фінансових інструментів здійснюється Компанією за МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Компанія визнає такі категорії активів:

1. Активи, які обліковуються за амортизованою собівартістю .
2. Активи, які обліковуються за справедливою вартістю із визнанням результатів переоцінки в іншому сукупному доході (капіталі);
3. Активи, які обліковуються за справедливою вартістю із визнанням результатів переоцінки у прибутках або збитках – всі інші активи, в тому числі, якщо договір містить один або декілька вбудованих похідних інструментів.

Відповідно до МСФЗ 9 Компанія визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

1. Зобов'язання які обліковуються по справедливої вартості через прибуток або збиток.
2. Всі інші за амортизованої собівартістю.

Фінансовий актив оцінюється Компанією за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

1. Фінансовий актив утримується в рамках бізнес -моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків.
2. Договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів н непогашену частку основної суми.(тест SPPI).

Під бізнес-моделлю розуміється сукупність намірів, політик, методів та процедур, які визначають

- спосіб управління фінансовими активами для досягнення визначеної мети,
- напрями (джерела) отримання економічних вигід від таких активів,
- спосіб генерування грошових коштів від використання таких активів.

З точки зору класифікації фінансових активів у фінансовому обліку та звітності усі бізнес-моделі групуються у три типи:

- 1) для отримання («збирання») грошових потоків, передбачених умовами договору (випуску);
- 2) як для отримання («збирання») грошових потоків, передбачених умовами договору (випуску), так і для продажу;
- 3) інші.

Другий критерій класифікації боргових фінансових активів – характеристика грошових потоків, передбачених умовами договору (випуску) (**так званий «SPPI-тест»**). Мета проведення такого тесту – визначити, чи являють собою договірні (контрактні) грошові потоки виключно платежі в погашення основної суми та процентів на непогашену основну суму. У разі якщо це так, борговий фінансовий актив може бути класифікований у категорію:

- 1) за амортизованою собівартістю (за умови, якщо тип бізнес-моделі управління ним передбачає отримання грошових потоків, передбачених умовами договору (випуску));
- 2) за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в інших сукупних доходах (за умови, якщо тип моделі управління ним передбачає як отримання грошових потоків, передбачених умовами договору (випуску), так і продаж).

Запровадження такого SPPI-тесту, серед іншого, уможливорює застосування передбаченої МСФЗ 9 оцінки активів на предмет зменшення корисності на основі моделі очікуваних кредитних збитків.

Під основною сумою для цілей SPPI-тесту розуміється справедлива вартість активу під час його первісного визнання. Процентами вважається компенсація, передбачена умовами договору (випуску) та яка має бути сплачена за право тимчасового користування коштами кредитора (або утримувача боргового цінного папера), що являють собою непогашену основну суму. Майбутні грошові потоки в рахунок погашення процентів включають платежі, пов'язані з компенсацією:

- 1) вартості грошей в часі;
- 2) кредитного ризику – ризику непогашення (неповного погашення) основної суми боргу;
- 3) інших базових ризиків та витрат, безпосередньо та за економічним змістом пов'язаних з базовими відносинами кредитування. Платежі за такі ризики та/або витрати можуть бути, але не обов'язково, включені до умов договору (випуску).

При цьому активи, грошові потоки за якими відповідають означеним критеріям, можуть обліковуватися у групі активів за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у прибутках або збитках за безвідкличним вибором Компанії, але виключно за умови, якщо такий облік значно зменшує або усуває невідповідність оцінки або визнання, яка б виникла внаслідок використання різних баз оцінки до активів або до зобов'язань, або до визнання пов'язаних з ними прибутків та збитків (так званий «опціон справедливої вартості»). Оскільки такий вибір є безвідкличним, такі боргові фінансові активи ні за яких умов не можуть бути перекласифіковані в інші категорії.

Інструменти капіталу класифікуються як такі, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках. Разом з тим, як виключення, в деяких

випадках (зокрема, у разі здійснення так званих «стратегічних інвестицій») у МСФЗ 9 передбачено можливість обліку інструментів капіталу в категорію активів, які обліковуються за справедливою вартістю із визнанням переоцінки в іншому сукупному доході.

За вимогами МСФЗ 9, зменшення корисності доцільно визначати тільки за борговими активами і лише за тими, які обліковуються за амортизованою собівартістю, та активами, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результатів переоцінки в іншому сукупному доході.

Принциповою відмінністю МСФЗ 9 від його попередника, МСБО 39, є те, що він вимагає оцінювати і визнавати резерв під очікувані, а не понесені, кредитні збитки за фінансовим активом.

Відповідно до МСФЗ 9 Компанією змінено підходи до формування резервів під знецінення фінансових активів на модель «Очікуваних збитків», основний принцип якої полягає в відображенні загальної картини погіршення або покращення кредитної якості фінансових інструментів. Сума очікуваних кредитних збитків, яка визначається у вигляді оціночного резерву («Резерв під збитки»), залежить від ступеню погіршення кредитної якості після первісного визнання. У відповідності із загальним підходом є дві бази оцінки:

- очікувані кредитні збитки протягом 12 місяців (стадія 1), яка застосовується з моменту первісного визнання за умови відсутності значного погіршення кредитної якості;
- очікувані кредитні збитки протягом всього строку дії фінансового інструменту (стадія 2 і 3), яка застосовується у разі значного збільшення кредитного ризику.

Компанія визнає оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за:

- фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю;
- фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю з визнання переоцінки в іншому сукупному доході
- дебіторською заборгованістю (не страховою)

Компанія не визнає оціночний резерв за інструментами капіталу.

Компаніє не нараховує кредитні збитки на ОВДП, які номіновані у доларах США, припускаючи, що дефолт України, як держави дорівнює нулю, а також враховуючи, що держава сама генерує ці кошти.

Компанія здійснила у 2018 році перекласифікацію фінансового активу (ОВДП які номіновані у національній валюті) з категорії активу, що оцінювався за справедливою вартістю до категорії за амортизаційною, тому його справедлива вартість станом на дату перекваліфікації стає новою валовою балансовою вартістю.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, які обліковуються на балансі Компанії, представлені за МСФЗ 9:

№	Фінансові активи	Попередня класифікація згідно МСБО 39	Нова класифікація згідно з МСФЗ 9	Примітка
1	Грошовими коштами та їх еквівалентами	Номінальна вартість	Номінальна вартість	Резерв під збитки (не нараховується)
	Інвестиції в цінні папери	Справедлива вартість через прибуток або збиток	Справедлива вартість через прибуток або збиток	Резерв під збитки (не нараховується). Акції списані.
2	Державні облигації внутрішнього займу (ОВДП) які номіновані у національній валюті	Справедлива вартість	Амортизаційна собівартість	За амортизованою собівартістю. Перевіряються на знецінення. Кредитний ризик не нараховується. Дорівнює 0.

3	Державні облигації внутрішнього займу (ОВДП) номіновані в іноземній валюті	Номинальна вартість	Номинальна вартість	Резерв під збитки (не нараховується) Кредитний ризик дорівнює 0.
4	Корпоративні права	Справедлива вартість	Справедлива вартість	Резерв під збитки (не нараховується)
5	Векселі	Справедлива вартість через прибуток/збиток	Справедлива вартість через прибуток/збиток	Резерв під збитки (не нараховується)
6	Інші фінансові активи	Інша дебіторська заборгованість	Справедлива вартість через прибуток/збиток	Резерв під збитки (не нараховується)
	Фінансові зобов'язання	Попередня класифікація згідно МСБО 39	Нова класифікація згідно з МСФЗ 9	Примітка
1	Кредиторська заборгованість	Справедлива вартість через прибуток/збиток	Справедлива вартість через прибуток/збиток	Резерв під збитки (не нараховується)
2	Інші фінансові зобов'язання	Справедлива вартість через прибуток/збиток	Справедлива вартість через прибуток/збиток	Резерв під збитки (не нараховується)

Фінансові інструменти класифікуються, як зобов'язання або капітал, відповідно до контрактних зобов'язань.

Дивіденди, прибуток і збитки, які відносяться до фінансових інструментів, класифікованих, як актив або зобов'язання, відображаються у звітності, як доходи або витрати.

Компанія спочатку визнає позики, дебіторську заборгованість, депозити на дату їх видачі/виникнення.

За рішенням Директора Компанії може надаватись поворотна безвідсоткова позика працівникам, які працюють за штатом. Строк та графік погашення визначаються Директором Компанії.

Надані позики та дебіторська заборгованість строком видачі не більше 1 року в бухгалтерському обліку відображається по первісній вартості, яка являє собою справедливую вартість перерахованих коштів.

Надані позики та дебіторська заборгованість строком видачі більше 1 року в бухгалтерському обліку відображається по дисконтованій вартості майбутніх потоків, отримання яких очікується від активу.

В подальшому дебіторська заборгованість та надані позики строком погашення більше одного календарного року враховуються в сумі амортизаційної вартості.

Первісне визнання всіх інших фінансових активів (включаючи активи, визначені в категорію інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку за період) здійснюється на дату укладення угоди у результаті якої Компанія стає стороною за договором, який являє собою фінансовий інструмент.

Компанія припиняє визнання фінансового активу в той момент, коли вона втрачає, передбачені договором права на потоки грошових коштів за цим фінансовим активом, або коли вона передає свої права на отримання передбачених договором потоків грошових коштів за цим фінансовим активом в результаті здійснення угоди, в якій інший стороні передаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на цей фінансовий актив. Будь-яка участь у переданих фінансових активах, сформованих Компанією або збережене за нею, визнається в якості окремого активу або зобов'язання.

Фінансові інструменти – основні терміни и оцінки. Як зазначено нижче, залежно від класифікації фінансові інструменти обліковуються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю.

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними,

незалежними сторонами, які діють на добровільній основі. Справедлива вартість являє собою поточну ціну попиту для фінансових активів та ціну пропозиції для фінансових зобов'язань, що котуються на активному ринку. У відношенні активів і зобов'язань із взаємно компенсуючими ринковим ризиком компанія може використовувати середні ринкові ціни для визначення справедливої вартості позицій зі взаємно компенсуючими ризиками та застосовувати до чистої відкритої позиції відповідну ціну попиту або ціну пропозиції.

Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо котирування є вільно та регулярно доступними на фондовій біржі чи іншій організації, і ці ціни відображають дійсні і регулярні ринкові операції, що здійснюється на загальних підставах.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, за якими відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методи оцінки як модель дисконтування грошових потоків, модель заснована на даних останніх угод, здійснених між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється при первісному визнанні, мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення із застосуванням методу ефективного відсотка та мінус будь-яке зменшення (прямо чи через застосування рахунку резервів) унаслідок зменшення корисності або неможливості отримання.

Витрати на операцію – це додаткові витрати, які прямо відносяться до придбання, випуску або вибуття фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Додаткові витрати – це витрати, які не відбулися б, якщо суб'єкт господарювання не придбав, не випустив або не реалізував фінансовий інструмент.

Метод ефективного відсотка – це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період.

Ефективна ставка відсотка – це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. Ця ставка береться з офіційного сайту НБУ в розділі «Вартість строкових депозитів» юридичних осіб за ставкою довгострокових вкладів.

Формула дисконтування вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання розраховується :

$$PV=(FV \times 1/(1+i)^n), \text{ де}$$

PV-майбутня вартість

FV-фактична вартість

i- ефективна ставка відсотка, дійсного на дату видачі фінансового інструмента (дату перерахування коштів), n- період дисконтування.

Первісне визнання фінансових інструментів.

Всі фінансові інструменти , що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, первісно обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю плюс витрати на проведення операції. Справедливу вартість при первісному визначенні найкраще підтверджує ціна операції. Прибуток або збиток при первісному визнанні виникає лише тоді, коли є різниця між справедливою вартістю та ціною операції, яку можна підтвердити існуючі поточні ринкові операції з такими ж інструментами або методи оцінки для яких використовується тільки відкрита ринкова інформація.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти це грошові кошти на банківських рахунках, грошові кошти в касі та короткострокові банківські депозити.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість обліковується за принципом нарахування. Дебіторська заборгованість є поточною строк погашення якої до 1 року за справедливою вартістю.

Довгострокова дебіторська заборгованість відображається за амортизованою вартістю. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення юридичного права на отримання платежу згідно з договором.

Дебіторська заборгованість страхувальників, що відноситься до періоду дії договору страхування, визнається у звітності як фінансовий актив та підлягає тесту на знецінення.

Передплата визнається на дату платежу та відображається у звіті про сукупні доходи після надання послуг.

Якщо у Компанії існує об'єктивне свідчення того, що дебіторська заборгованість і передоплата не будуть відшкодовані, Компанія створює відповідний резерв на знецінення та зменшує чисту балансову вартість дебіторської заборгованості й передоплати до вартості їх відшкодування.

Знецінення відображається у звіті про сукупний дохід. Компанія збирає об'єктивні свідчення щодо знецінення дебіторської заборгованості та передоплата по страховій діяльності, використовуючи ті

ж методи та оціночні розрахунки, що й у випадку знецінення фінансових активів, які обліковуються за амортизованою вартістю.

Компанія аналізує дебіторську заборгованість і передоплати на предмет знецінення щоквартально окремо по кожному контрагенту. У залежності від умов договорів страхування, строків і сум грошових коштів, отриманих в ході погашення зазначених сум. Компанія створює резерв на знецінення по кожному боржнику.

Інша дебіторська заборгованість.

До складу іншої дебіторської заборгованості включається заборгованість, яка не пов'язана зі страховою діяльністю, розрахунки з бюджетом за податками тощо.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань.

Компанія припиняє визнання фінансового активу тільки в тому випадку, коли:

- закінчується термін договірних прав вимоги на потоки грошових коштів за фінансовим активом; або
- відбувається передача фінансового активу, і така передача відповідає критеріям припинення визнання.

Компанія списує фінансове зобов'язання (або частину фінансового зобов'язання) з балансу тоді і тільки тоді, коли воно погашено, тобто, коли вказане в договорі зобов'язання виконано, анульовано або строк його дії закінчився.

Запаси

Одиницею бухгалтерського обліку запасів встановлюється окреме найменування одиниці запасу. В бухгалтерському обліку Товариство виділяє такі групи запасів:

- сировина і матеріали;
- паливо;
- запасні частини;
- інші матеріали.

Придбані (отримані) запаси зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю. Первісна вартість запасів, придбаних за плату, визначається по фактичній собівартості згідно МСФЗ №2. Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. Подальший облік запасів здійснюється за найменшою з вартостей: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Вибуття запасів здійснюється за методом ФІФО – «перше надходження- перший видаток».

Балансова вартість реалізованих запасів визначається витратами того періоду, в якому визначається відповідний дохід.

Сума будь-якого часткового списання запасів до їх чистої вартості реалізації та всі витрати запасів визнаються витратами періоду, в якому відбувається часткове списання або збиток. Сума будь-якого часткового списання запасів до їх чистої вартості реалізації та всі витрати запасів визначаються витратами періоду, в якому відбувається часткове списання або збиток. Сума будь-якого сторнування будь-якого часткового списання запасів, що виникає в результаті збільшення чистої вартості реалізації, визначається як зменшення суми запасів, визнаної як витрати в періоді, в якому відбулося сторнування. Списання з балансу відображається віднесенням вартості запасів на бухгалтерські рахунки обліку витрат.

Вартість запасів, що передаються в експлуатацію, виключається зі складу запасів (списується з балансу) з подальшою організацією кількісного обліку таких предметів за місцем експлуатації відповідальними особами протягом терміну їх фактичного використання шляхом забезпечення наявності в облікових картках підписів працівників в отриманні запасів, відміток про переміщення запасів між структурними підрозділами, а також складання актів на їх списання у разі непридатності до експлуатації.

Зарахування на баланс та вибуття запасів наведено у таблиці нижче.

Група запасів	Зарахування запасів на баланс	Метод оцінки вибуття запасів
Сировина та матеріали	За первісною вартістю	ФІФО
паливо	За первісною вартістю	ФІФО
запасні частини	За первісною вартістю	ФІФО
Інші матеріали	За первісною вартістю	ФІФО

Умовні активи і зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності але інформація про них надається у примітках, за винятком тих, випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які містять економічні вигоди, є незначними.

Умовні активи не відображаються у фінансовій звітності, але інформація про них надається, коли надходження економічних вигод є ймовірним.

Оренда

МСФЗ 16 «Оренда» з 01.01.2019 року установлює нові принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду, забезпечує порядок розкриття орендарями й орендодавцями доречної інформації, що правдиво подає такі операції.

Ця інформація є основою, що використовується користувачами фінансової звітності для оцінки впливу оренди на фінансовий стан, фінансові результати та грошові потоки організації.

Згідно з першою моделлю орендар повинен оцінювати актив за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації й накопичених збитків від знецінення з коригуванням на переоцінку зобов'язання з оренди.

Амортизацію активу орендар здійснює відповідно до МСБО 16 у межах очікуваного корисного використання орендного активу.

Також орендар повинен застосовувати МСБО 36 у разі визначення наявності ознак зменшення корисності активів у формі права користування й для обліку виявленого збитку від знецінення.

Компанія має чотири укладені договори оренди офісного приміщення які відповідно до положень МСФЗ 16 вважаються договорами оренди.

До трьох договорів оренди офісного приміщення Компанія вирішила застосувати спрощення практичного характеру і не керуватися МСФЗ 16, тобто не визнавати в себе на балансі актив у формі права користування щодо:

- двох договорів оренди офісного приміщення, що підпадають під категорію договорів короткострокової оренди (оренда строком менше 12 місяців) незалежно від вартості орендованого об'єкта
- одного договору оренди офісного приміщення за яким базовий актив (актив, який є об'єктом оренди) є малоцінним.

Умови договору оренди офісного приміщення до якого Компанія вирішила застосувати вимоги МСФЗ 16 передбачають строк оренди менше 12 місяців, але договором передбачена можливість його пролонгації на наступний рік й існує впевненість у тому, що Компанія скористається правом пролонгації.

Компанія визначила строк оренди п'ять років з моменту укладання договору оренди (з 05.01.2016р.) Амортизацію активу Компанія здійснює відповідно до МСБО 16 у межах очікуваного корисного використання орендного активу.

При першому застосуванні МСФЗ 16 Компанія застосувала ретроспективний метод. Компанія розрахувала суму зобов'язань яка дорівнює орендним платежам, продисконтованим на дату першого застосування (05.01.2016р.) за ставкою дисконтування на дату першого застосування (31.12.2015р.). За ставку дисконтування було прийнято ставку залучення додаткових позикових коштів станом на 31.12.2015р. Актив був визнаний у сумі, яка склалась би на 01 січня 2019р., якщо б стандарт застосовувався з початку договору оренди. Компанія визнала актив у формі права користування та зобов'язання по договору оренди на 01 січня 2019р. шляхом корегування нерозподіленого прибутку.

Станом на 31.12.2020р. балансова вартість актива з права користування дорівнює нулю, у зв'язку з закінченням строку оренди п'ять років, яку Компанія розрахувала починаючи з 05.01.2016р.

Компанія не застосовувала поправку до МСФЗ 16, яка була введена з 01.06.2020 року у зв'язку з пандемією «COVID-19». У звітному періоді орендні платежі офісного приміщення до якого Компанія застосовувала вимоги МСФЗ 16 не змінювались. Умови договору оренди також не змінилися з моменту його заключення. За відсутності змін в обсязі оренди чи компенсації за оренду, модифікації оренди немає, тому дану поправку до МСФЗ 16 не застосовувалась.

Основні засоби

Об'єкти основних засобів відображаються у фінансовій звітності за фактичними витратами (первісною вартістю) за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення.

У разі якщо об'єкт основних засобів складається з декількох компонентів, що мають різний термін корисного використання, такі компоненти відображаються як окремі об'єкти основних засобів.

Амортизація нараховується рівними частинами протягом терміну корисного використання основних засобів без урахування очікуваної залишкової вартості. Амортизація нараховується з дати придбання об'єкта. На земельні ділянки амортизація не нараховується.

Строк корисного використання основних засобів за групами:

Група	Термін корисного використання
Машини та обладнання	5 років
Інструменти, прилади та інвентар(меблі)	5 років
Офісне обладнання	5 років
Будівлі та споруди	50 років

Модель обліку за переоціненою вартістю не застосовується. Виняток становить земельна ділянка, яка щорічно оцінюється за справедливою вартістю, відповідно до проведеної експертної оцінки. Як що ліквідаційну вартість основного засобу визначити заздалегідь неможливо, то вона приймається рівною «нулю».

Основні засоби у подальшому регулярно переглядаються на наявність ознак зменшення корисності, та у разі потреби, перевіряються на зменшення корисності.

Нематеріальні активи

Придбані нематеріальні активи відображаються у фінансовій звітності за фактичними витратами за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення.

Витрати на придбання ліцензій на спеціальне програмне забезпечення і його впровадження капіталізуються у вартості відповідного нематеріального активу.

Витрати, безпосередньо пов'язані з випуском ідентифікованого унікального програмного забезпечення, контролюваного Компанією, капіталізуються і створений нематеріальний актив визнається тільки в тому випадку, якщо існує висока ймовірність отримання від нього економічних вигод, що перевищують витрати на його розробку, протягом більш ніж одного року, і якщо витрати на його розробку піддаються достовірній оцінці.

Створений Компанією нематеріальний актив визнається тільки в тому випадку, якщо Компанія має технічні можливості, ресурси і намір завершити його розробку і використовувати кінцевий продукт. Прямі витрати включають витрати на оплату праці розробників програмного забезпечення і відповідну частку накладних витрат. Витрати, пов'язані з дослідницькою діяльністю, визнаються як витрати в тому періоді, в якому вони виникли. Витрати, пов'язані з розробкою або технічним обслуговуванням програмного забезпечення, визнаються як витрати в тому періоді, в якому вони виникли.

Подальші витрати, пов'язані з нематеріальними активами, капіталізуються тільки в тому випадку, якщо вони збільшують майбутні економічні вигоди, пов'язані з тим об'єктом, до яких вони належать.

Нематеріальні активи Компанії представлені програмним забезпеченням, правами користування, вартістю отриманих ліцензій. Нематеріальні активи первісно оцінюються в обліку за собівартістю, згідно МСФЗ 38. Після первісного визнання нематеріальний актив відображається за його собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація нараховується рівними частинами протягом терміну корисного використання нематеріальних активів. На безстрокові ліцензії здійснення діяльності зі страхування амортизація не нараховується. Ліквідаційну вартість нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації в бухгалтерському обліку приймають за нуль. Термін корисного використання програмного забезпечення та інших нематеріальних активів становить від 3-х до п'яти років.

Знецінення активів

Станом на кожну звітну дату фінансовий актив, який не віднесений до категорії фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю, зміни якого відображаються у складі прибутку або збитку за період, оцінюється на предмет наявності об'єктивних свідчень його можливого знецінення.

Фінансовий актив є знеціненим, якщо існує об'єктивні свідчення того, що після первісного визнання активу відбулася подія, що спричинило збиток, і що це подія зробило негативний вплив на очікувану величину майбутніх грошових потоків від даного активу, величину яких можна надійно розрахувати.

Згідно з вимогами МСБО 36 «Зменшення корисності активів», вартість активу повинна розраховуватися, як вища з двох нижче визначених величин: або чиста вартість реалізації, або прибутковість використання активу. Чиста вартість реалізації - це сума, яку можна отримати від продажу активу непов'язаним сторонам, яка здійснюється за нормальних обставин за вирахуванням прямих витрат на продаж. Прибуток від використання активу - це справжня вартість очікуваних грошових потоків від використання активу протягом терміну корисної експлуатації цього активу і від його ліквідації.

Згаданий стандарт передбачає, що при визначенні прибутковості використання активу Компанія повинна застосовувати прогнозні грошові потоки, які повинні відображати поточний стан активу, і представляти якісну оцінку, здійснювану керівництвом, щодо сукупності економічних умов, які мали місце протягом залишкового терміну корисної експлуатації активу. Прогнозні грошові потоки необхідно дисконтувати за ставкою, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі, і ризику, пов'язані з цим активом.

Визнання доходів

Доходи відображаються у відповідності з принципом нарахувань на дату надання страхових послуг (дату початку страхової відповідальності компанії) і оцінюється згідно з МСФЗ 18 «Дохід».

Компанія отримує доходи від продажу страхових договорів (полісів) зі страхування, крім страхування життя. Страхові договори (поліси) набувають чинності в момент їх підписання, якщо

інше не обумовлено Договорами. Дохід визнається, якщо існує впевненість, що Компанія отримає страхову премію від проведення операцій страхування і перестраховування.

Страхові премії, за вирахуванням частки перестраховиків, враховуються рівномірно протягом періоду дії страхового договору (полісу).

Визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами:

а) дохід (виручка) від реалізації страхових послуг.

б) інші операційні доходи, які включають:

- нараховані відшкодування від перестраховиків;
- нараховані регреси виплати;
- комісійні винагороди від надання послуг іншим страховикам;
- повернути суми з технічних резервів, інших, ніж резерв незароблених премій;
- інші доходи операційної діяльності (відсотки, одержані за залишок коштів на розрахунковому рахунку, відсотки за депозитами).

в) інші доходи, які виникають в процесі звичайної діяльності, але не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю підприємства, які включають:

- дохід від реалізації фінансових інвестицій;
- дохід від реалізації необоротних активів;
- дохід від безоплатно одержаних активів;
- інші доходи від звичайної діяльності;

По закінченні року, або іншого звітного періоду, чистий прибуток розподіляється за рішенням Учасників Товариства на Загальних зборах та підтверджується відповідним протоколом зборів Учасників.

Коли контрагенту надається відстрочення сплати на термін більше 1 року, виручка визначається в розмірі дисконтованої суми майбутніх надходжень згідно МСФЗ 18 «Виручка».

Виручка завжди оцінюється по справедливій вартості отриманого або очікуваного зустрічного зарахування.

Різниця між поточною справедливою вартістю майбутньої оплати і її номінальною сумою визначається в якості відсоткового доходу по методу ефективної відсоткової ставки.

Інші доходи

Інший дохід визнається, коли є впевненість, що Компанія отримає економічні вигоди від проведених операцій і розмір доходу можна достовірно визначити. Дохід визнається за вирахуванням витрат на його отримання в тому періоді, в якому проведена операція.

Дивіденди і розподіл прибутку враховуються, як дохід, по мірі їх надходження.

Визнання витрат

Компанія несе витрати на ведення справи в процесі своєї операційної діяльності, а також інші витрати, які не пов'язані зі страховою діяльністю.

Витрати визнаються у звіті про фінансові результати, якщо виникає зменшення в майбутніх економічних вигодах, пов'язаних із зменшенням активу або збільшенням зобов'язання, які можуть бути достовірно оцінені.

Витрати визнаються у звіті про фінансові результати на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутку по конкретних статтях доходів.

Якщо виникнення економічних вигод очікується протягом кількох облікових періодів і зв'язок з доходом може бути простежено тільки в цілому або побічно, витрати у звіті про фінансові результати визнаються на основі методу раціонального розподілу.

Витрата визнається у звіті про фінансові результати негайно, якщо витрати не створюють великі майбутні економічні вигоди, або коли майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати вимогам визнання в якості активу в балансі.

Страхові виплати

Компанія відображає суми витрат, пов'язаних із страховими виплатами, у випадку, якщо є укладений договір страхування, страховий випадок відповідає ризикам, визначеним договором страхування, а також наявності документів, що підтверджують факт настання страхового випадку, суму збитку, який був отриманий в результаті його настання, проведеного внутрішнього службового розслідування.

Регреси

Компанія здійснює виплати страхових відшкодувань при настанні страхового випадку в межах страхової суми за наявності всіх підтверджуючих документів, яка була визначена договором страхування. При цьому, у разі наявності винної сторони в ДТП і виплати страхового відшкодування потерпілій стороні, відповідно до Цивільного кодексу України, страхова компанія має право зворотної вимоги (регресу) до винної сторони у розмірі виплаченого страхового відшкодування. Компанія оцінює ймовірність отримання суми регресу від винної сторони і з урахуванням цього відображає суми регресів у складі доходів у фінансовій звітності.

Склад технічних резервів, які формує Компанія:

Страхові резерви утворюються з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестраховування). Формування та облік технічних резервів та частки перестраховиків в них здійснюється відповідно до ст.31 Закону України «Про страхування» та Положення про порядок формування, розміщення та обліку страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя затвердженого Розпорядженням Державної комісії з регулювання фінансових послуг № 3104 від 17.12.2004р. зі змінами та доповненнями.

Компанія здійснює формування та облік таких технічних резервів:

- резерв незароблених премій (резерви премій);
- резерв заявлених, але не виплачених збитків;
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені;
- резерв катастроф.

Резерви незароблених премій (РНП)

Резерв незароблених премій (резерви премій) (UPR), що включають частки від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які минули на звітну дату. Величина резервів незароблених премій на будь-яку звітну дату встановлюється залежно від часток надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків) та складає 80 відсотків загальної суми надходжень страхових платежів(страхових премій, страхових внесків), з відповідних видів страхування у кожному місяці попередніх дев'яти місяців (розрахунковий період) і обчислюється з використанням методу 1/4 для всіх видів страхування.

Величина резервів незароблених премій відображається у відповідній окремій статті балансу Компанії, як зобов'язання. Збільшення (зменшення) величини резервів незароблених премій у звітному періоді відповідно зменшує (збільшує) дохід від страхування.

Резерви інші, ніж резерви незароблених премій

Резерви, інші, ніж резерви незароблених премій являють собою сукупність розрахованих за видами страхування резервів:

Резерв заявлених, але не виплачених збитків (RBNS), що включають зарезервовані несплачені страхові суми та страхові відшкодування за відомими вимогами страхувальників, з яких не прийнято рішення щодо виплати або відмови у виплаті страхової суми чи страхового

відшкодування. Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків відповідає сумі заявлених збитків у звітному періоді, збільшений на суму не виплачених збитків на початок звітного періоду за попередні періоди, зменшений на суму виплачених збитків у звітному періоді

Формування резервів заявлених, але не виплачених збитків, Компанія здійснює за наявності відомих вимог страхувальників (перестраховальників) на звітну дату, що підтверджується відповідними заявами.

Величина резервів заявлених, але не виплачених збитків відображається в балансі Компанії, як зобов'язання.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені (IBNR) Компанія формує наступними методами:

Вид страхування	Метод формування резерву збитків, які виникли, але не заявлені (IBNR)
Добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного)	Метод Борнхуеттера-Фергюсона
Добровільне медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	Метод Борнхуеттера-Фергюсона
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту та за договорами перестраховання, зазначеними	<p>Метод прогнозованої збитковості, як сума добутків зароблених страхових премій на відповідний коефіцієнт за зазначений рік страхування:</p> <p>Для страхування або перестраховання з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту:</p> <ul style="list-style-type: none"> перший рік страхування – 70%; другий рік страхування – 55%; третій рік страхування – 50%; четвертий рік страхування - 45%; п'ятий рік страхування – 38%; шостий рік страхування – 30% <p>Для страхування майнових ризиків, пов'язаних з будівництвом, експлуатацією та виведенням з експлуатації ядерної установки:</p> <ul style="list-style-type: none"> перший рік страхування – 50%; другий рік страхування – 25%; третій рік страхування – 15%. <p>Першим роком страхування вважаються дванадцять місяців, що безпосередньо передують даті, на яку розраховується резерв збитків, що виникли, але не заявлені, другим роком страхування – попередні перед першим роком дванадцять місяців відповідно</p>
Інші види	метод фіксованого відсотка

Аналітичний облік здійснюється за видами страхування. Дані резерви можуть бути відображені шляхом резервування частини страхових премій за страховими випадками, які сталися в поточному і попередніх звітних періодах, про настання яких страховику не було заявлено у встановленому порядку.

Резерви, інші, ніж резерви незароблених премій створюються Компанією з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування, залежно від видів страхування (перестраховання).

Резерви, інші, ніж резерви незароблених премій, створюються в тих валютах, в яких Компанія несе відповідальність за своїми страховими зобов'язаннями, і обліковуються окремо по кожній валюті.

Вимоги до перестраховиків згідно з договорами перестраховування при настанні страхових випадків у звітному періоді формують права вимоги до перестраховувальників і враховуються, як частина перестраховиків у резервах, інших, ніж резерви незароблених премій. Зміна суми таких вимог до перестраховиків у звітному періоді відображаються, як доходи або витрати від страхової діяльності.

Резерв катастроф Даний резерв формується з метою здійснення страхових виплат у разі настання природних катастроф або значних промислових аварій, внаслідок яких буде завдано збитків численним страховим об'єктам, та якщо настає потреба здійснювати страхові виплати в сумах, що значно перевищують середні розміри збитків, узяті за основу під час розрахунку страхових тарифів.

Компанія формує резерв катастроф з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту згідно з Розпорядженням Нацкомфінпослуг № 1708 від 05.09.2019р. «Про затвердження Змін до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13 листопада 2003 року №123 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2019 року за № 1252/34223.

Якщо розрахований розмір резерву катастроф набирає від'ємного значення, резерв катастроф за таким видом страхування вважається рівним нулю.

Частка Перестраховиків у резервах незароблених премій, резервах збитків, резервах збитків, що виникли але не заявлені розраховуються тими ж методами, що й технічні резерви.

Методи визначення розміру прав вимоги до перестраховиків щодо відповідних технічних резервів за видами страхування

Страховик визначає розмір прав вимоги до перестраховиків за укладеними договорами перестраховування щодо відповідних видів технічних резервів за видами страхування одночасно з розрахунком розміру таких технічних резервів.

Розраховується величина частки участі перестраховиків (прав вимоги до перестраховиків) в таких технічних резервах:

- резерві незароблених премій;
- резерві заявлених, але не виплачених збитків.
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені

Резерв незароблених премій

Формування частки перестраховиків (прав вимоги до перестраховиків) у технічних резервах здійснюється на підставі обліку договорів перестраховування за видами страхування.

Розрахунок частки перестраховиків в резерві незароблених премій здійснюється за кожним видом страхування окремо.

Частка перестраховиків (права вимоги до перестраховиків) у резерві незароблених премій за кожним видом страхування обчислюється методом "1/4". При розрахунках частки перестраховиків в резерві незароблених премій використовуються частки переданих перестраховикам перестрахових платежів у розмірі 80 відсотків перестрахових платежів.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Розрахунок частки перестраховиків (прав вимоги до перестраховиків) в резерві заявлених, але не виплачених збитків, страховик проводить за кожною неврегульованою або врегульованою не в

повному обсязі вимогою та по кожному договору вихідного перестраховання, під захист якого підпадає заявлений збиток.

Частка перестраховика обчислюється як перестрахове відшкодування (частина перестрахового відшкодування, що відповідає величині ще не врегульованої частини вимоги), що належить до виплати, виходячи з припущень про збиток, що прийняті при формуванні резерву заявлених, але не виплачених збитків, за конкретною вимогою.

Частка перестраховика в резерві заявлених, але не виплачених збитків, за конкретним видом страхування визначається як сума часток за всіма неврегульованими або врегульованими не в повному обсязі вимогами та договорами вихідного перестраховання, що стосуються даного виду страхування.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені

При формуванні резерву збитків, які виникли, але не заявлені ланцюговим методом або методом Борнхуеттера-Фергюсона частка перестраховиків (права вимоги до перестраховиків) у резерві збитків, які виникли, але не заявлені страховик обчислює по кожному виду страхування пропорційно долі перестраховиків в резерві заявлених, але не виплачених збитків.

При формуванні резерву збитків, які виникли, але не заявлені методом фіксованого відсотка частка перестраховиків (права вимоги до перестраховиків) у резерві збитків, які виникли, але не заявлені не формується (дорівнює 0).

Адекватність страхових зобов'язань

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» страховик повинен на кожен звітну дату оцінювати адекватність своїх страхових зобов'язань. На 31.12.2020 року оцінці адекватності страхових зобов'язань були піддані резерв незароблених премій, резерв заявлених, але не виплачених збитків та резерв збитків, що заявлені, але не виплачені.

Було здійснено перевірку адекватності страхових зобов'язань на підставі аналізу адекватних даних, з урахуванням обґрунтованих припущень і обранням найкращої оцінки та з використанням загальноприйнятих актуарних методів. Підприємством був проведений аналіз статистичних даних Компанії, зокрема, звітності за МСФЗ, що подається до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. На підставі аналізу було проведено тестування на адекватність страхових резервів Компанії.

Перевірка адекватності резерву незароблених премій, відповідно до проведеного аналізу, показала, що страхові резерви, що сформовані Компанією на звітну дату та можуть бути перевірені актуарними методами, сформовано у відповідності до вимог МСФЗ.

Для оцінки адекватності резервів незароблених премій використовуються методи теорії ймовірностей та математичної статистики.

Результати перевірки тесту адекватності зобов'язань для резерву незароблених премій підтверджують, що останні є **адекватними** до страхових зобов'язань Компанії на звітну дату. Таким чином, з урахуванням проведеної оцінки адекватності зобов'язань розмір сформованих резервів незароблених премій для кожного виду страхування співпадає з фактичним розміром сформованих резервів відповідно до вимог чинного законодавства.

Для оцінювання адекватності резерву збитків (що виникли, але не заявлені та збитків що заявлені, але не регульовані) використовуються методи математичної статистики. Для цих класів страхування, де резерви збитків не сформовані, коректність була перевірена шляхом перевірки статистичних гіпотез, базуючись на даних про середній за ринком строк заявлених збитків.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань проводилась відповідно до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, в редакції, що затверджена Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 18 вересня 2018 року N 1638 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 р. за N 1169/32621 (надалі Методика).

Таблиця 3. Результати перевірки адекватності зобов'язань Страховика щодо резерву збитків

Вид страхування*	Розмір сформованого страховиком резерву заявлених, але не виплачених збитків, тис. грн	Розмір сформованого страховиком резерву збитків, що виникли, але не заявлені, тис. грн. Якщо такий резерв не формується, зазначається „0”	Сума резерву збитків, розрахована актуарієм ланцюговим методом згідно з пунктом 2 додатка до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженої розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 грудня 2004 року № 3104, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 січня 2005 року	Сума резерву збитків, розрахована актуарієм методом іншим, ніж ланцюговий, тис. грн. Якщо актуарій не вважає доцільним здійснювати перевірку суми резерву збитків методом іншим, ніж ланцюговий, зазначається величина згідно з колонкою 4	Різниця між оцінкою адекватності зобов'язань, здійсненої актуарієм щодо резерву збитків, та розміром сформованого страховиком резерву збитків, тис. грн., що визначається як (5) - (2) - (3), тис. грн
1	2	3	4	5	6
медичне страхування (безперервне страхування здоров'я на випадок хвороби)	210,0	258,9	413,9	468,9	0,0
страхування наземного транспорту (крім залізничного)	50,3	99,9	64,0	64,0	-86,2
страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійного лиха	663,5	0,0	663,5	663,5	0,0
страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктом 2 додатка до Методики формування страхових резервів)	32,5	192,8	32,5	32,5	-192,8
страхування цивільної відповідальності перед третіми особами	0,0	171,0	0,0	0,0	-171,0
страхування відповідальності перед третіми особами за шкоду, завдану транспортними засобами	798,0	53,8	798,0	798,0	-53,8
страхування медичних витрат	583,7	49,2	584,5	584,5	-48,4
авіаційне страхування цивільної авіації	1 986,7	716,4	1 986,7	1 986,7	-716,4
страхування цивільної відповідальності операторів транспортних засобів	0,0	2 574,0	0,0	0,0	-2 574,0
інші види	228,7	31,5	228,7	228,7	-31,5
Разом за всіма видами	4 553,4	4 147,5	X	X	-3 874,1

Таким чином результати розрахунку показують, що сформовані Страховиком резерви в цілому є достатніми та адекватними до його страхових зобов'язань.

Таким чином результати розрахунку показують, що сформовані Страховиком резерви в цілому є достатніми та адекватними до його страхових зобов'язань.

Перестраховання

У ході здійснення звичайної діяльності Компанія здійснює перестраховання ризиків. Такі угоди про перестраховання забезпечують більшу диверсифікацію бізнесу, дозволяють здійснювати контроль над потенційними збитками, що виникають в результаті страхових ризиків, та надають додаткову можливість для ризику.

Активи перестраховання включають суми заборгованості інших компаній, що здійснюють перестраховання, за виплачені і не виплачені страхові збитки, і витрати по коригуванню збитків, і передані незароблені страхові премії.

При здійсненні операцій перестраховання частки страхових премій, які були нараховані за договорами перестраховання, формують права вимоги до перестраховальників і враховуються, як суми часток перестраховиків у резервах незароблених премій.

Суми часток перестраховиків у страхових резервах інших, ніж резерви незароблених премій, на звітну дату обчислюються залежно від часток страхових ризиків, які були передані перестраховикам протягом розрахункового періоду в тому ж порядку, як розраховуються страхові резерви інші, ніж резерв незароблених премій.

Контракти з перестраховання оцінюються для того, щоб переконатися, що страховий ризик визначений як розумна можливість істотного збитку, а тимчасовий ризик визначений як розумна можливість істотного коливання термінів руху грошових коштів, переданих Компанією перестраховику.

Договори, які Компанія укладає з перестраховиками, згідно з якими вона має право на відшкодування збитків по одному або більше договорів, виданих Компанією та відповідають вимогам класифікації договорів страхування, класифікуються як договори перестраховання. Договори, що не відповідають цим вимогам класифікації відносяться до категорії фінансових активів.

Компанія регулярно оцінює свої активи перестраховання на предмет знецінення.

Зобов'язання за пенсійними програмами

Компанія бере участь у державній пенсійній системі України. Дана система вимагає від роботодавця виплати поточних щомісячних внесків, які розраховуються на основі відсоткових ставок від фонду оплати праці. У звіті про фінансові результати такі витрати віднесені до витрат на ведення справи в тому періоді, в якому вони були понесені.

У Компанії не існує інших пенсійних програм, програм додаткових виплат при виході працівників на пенсію або інших значних компенсаційних програм, які вимагали б додаткових нарахувань.

Активи в наявність для продажу

Сума очікуваного відшкодування активів в наявності для продажу є їх справедлива вартість.

Оподаткування

Поточні витрати на сплату податку на страхову діяльність Компанії розраховуються згідно з українським податковим законодавством, де базою є валова сума страхових премій за вирахуванням сум, переданих на перестраховання, отриманих (нарахованих) Компанією протягом звітного періоду за договорами страхування і перестраховання.

Для визначення витрат з податку на страхову діяльність, а також з податку на прибуток від іншої діяльності застосовується метод розрахунку зобов'язань по бухгалтерському балансу з урахованням сум податкових різниць.

Компанія сплачує 12% від страхових платежів, виплат на користь нерезидентів у разі якщо не застосовуються ставки 0% і 4% відповідно до пп. 141.4 ПКУ;

Статутний капітал

Статутний капітал відображається за первісною вартістю. Станом на 31.12.2020 року статутний капітал сплачено повністю виключно грошовими коштами.

Податкова система

Компанія періодично переглядає ризик виникнення додаткових зобов'язань з податків і відображає їх у своїй звітності за методом нарахувань.

Операції з пов'язаними сторонами

Компанія розглядає операції з пов'язаними сторонами, що включають операції з засновниками Компанії і основним управлінським персоналом. Сторони, як правило вважаються пов'язаним, якщо вони перебувають під загальним контролем, або одна зі сторін має можливість контролювати іншу або може справити значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень. При розгляді кожної можливої пов'язаної сторони, особлива увага повинна приділятися змісту відносин, а не тільки їх юридичній формі.

Винагорода управлінському персоналу

Винагорода управлінському персоналу включає заробітну плату, премії. Заробітна плата, внески до державного Пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, щорічні відпустки та лікарняні, преміальні і негрошові пільги нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надаються працівникам Компанії.

Компанія не має жодних правових чи таких, що впливають зі сформованої ділової практики зобов'язань з виплати пенсій або аналогічних виплат, крім платежів згідно з державним планом із встановленими внесками.

Звітність по сегментам

Товариство є єдиною неподільною одиницею, що генерує грошові потоки, та не застосовує сегментарний облік.

4. Основні засоби

Основні засоби оприбутковуються за первісною вартістю та відображаються в звіті Баланс за первісною вартістю з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності, за винятком групи основних засобів "Будинки, споруди", та «Земельні ділянки» що оцінюються за переоціненою вартістю.

Амортизація основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів, земельних ділянок) та нематеріальних активів нараховується із застосуванням прямолінійного методу щомісячно. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів здійснюється в першому місяці використання об'єкта в розмірі 100 процентів його вартості.

Основні засоби в порівнянні з попереднім звітним періодом:

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Основні засоби	12 462	-385	12 077
Всього	12 462	-385	12 077

У червні 2019 році Компанією згідно рішення Загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» була придбана земельна ділянка. Площа земельної ділянки 3,8621 га. Ділянка використовується для адміністративних цілей - будівництво офісу для власних потреб. Станом на 31.12.2019р. справедлива вартість земельної ділянки згідно Звіту експертно грошової оцінки становила 12 011 тис.грн. Компанією отримано Рецензію «Всеукраїнської асоціації фахівців оцінки (АФО)» від 24.02.2020 року на звіт про експертну грошову оцінку земельної ділянки. Станом на 31.12.2020р. справедлива вартість земельної ділянки згідно Звіту експертно грошової оцінки становить 11 951 тис.грн. Оцінку земельної ділянки проведено оцінювачами ФОП Березовська Тетяна Вікторівна, що діє згідно свідоцтва про державну реєстрацію від 10.05.2007 серія В02 № 620627 та кваліфікаційного свідоцтва оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок від 10.12.2005 серія МК № 00063, ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року.

5. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи оприбутковуються за первісною вартістю та відображаються в звіті Баланс за первісною вартістю за вирахування накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Станом на 31.12.2020 року нематеріальні активи представлені наступним чином:

Нематеріальні активи порівняно з попереднім звітним періодом:

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Нематеріальні активи	202	32	234
Всього:	202	32	234

6. Інвестиційна нерухомість

Первісну вартість інвестиційної нерухомості збільшено на суму витрат, пов'язаних із її поліпшенням, що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання інвестиційної нерухомості.

28 жовтня 2020 року Компанія набула право власності на об'єкт інвестиційної нерухомості.

Станом на 31.12.2020р. справедлива вартість інвестиційної нерухомості згідно Звіту експертно грошової оцінки становить 1 710 тис.грн. Оцінку інвестиційної нерухомості проведено оцінювачами ФОП Березовська Тетяна Вікторівна, що діє згідно свідоцтва про державну реєстрацію від 10.05.2007 серія В02 № 620627 та кваліфікаційного свідоцтва оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок від 10.12.2005 серія МК № 00063, ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року.

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Інвестиційна нерухомість	1 621	89	1 710
Всього:	1 621	89	1 710

7. Фінансові інвестиції

Інші фінансові інвестиції (строка 1035 активу балансу) представлені:

1. Облігації внутрішньої державної позики утримувані до погашення, та строк погашення яких перевищує 12 місяців з дати балансу у сумі 5 925 тис.грн.

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	<u>Зміни</u> (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Корпоративні права	2 447	-2 447	0
Облігації внутрішньої державної позики строк погашення яких перевищує 12 місяців з дати балансу	2 132	3 793	5 925
Всього:	4 579	1 346	5 925

8. Поточні інвестиції

Поточні фінансові інвестиції станом на 31.12.2020р. (строка 1160 активу балансу) представлені:

1. Корпоративні права в сумі 995 тис.грн. Станом на 31.12.2020р. проведено визначення справедливої (ринкової) вартості корпоративних прав. Оцінка проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року. Відповідно до висновку про вартість корпоративних прав, станом на 31.12.2020р. ринкова вартість корпоративних прав становить 995 тис.грн. Проведено уцінку вартості корпоративних прав на суму 115 тис.грн. Результат переоцінки визнано у витратах. Відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка корпоративних прав проведена з використанням закритих вхідних даних і віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості. Оцінюються частки у статутному капіталі товариств з обмеженою відповідальністю, тобто компаній закритого типу, що можуть пропонуватись до продажу тільки на позабіржовому ринку.

Станом на дату придбання (25.06.2020р.) справедлива вартість корпоративних прав становила 1 110 тис.грн. Враховуючи переоцінку активів та зобов'язань товариств з обмеженою відповідальністю, частки у капіталі яких належать Компанії, станом на 31.12.2020, суб'єкт оціночної діяльності дійшов висновку, що ринкова вартість корпоративних прав станом на 31.12.2020р. становить 995 тис.грн.

2. Векселі прості, утримувані для продажу у сумі 2 826 тис.грн. Станом на 31.12.2020р. проведено визначення справедливої (ринкової) вартості векселів. Оцінка проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року. Відповідно до висновку про вартість векселів, станом на 31.12.2020р. ринкова вартість векселів становить 2 826 тис.грн. Відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка корпоративних прав віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості. Оцінка справедливої вартості складена за методом теперішньої вартості, величина справедливої вартості розрахована методом дисконтування грошових потоків дохідного підходу.

2. Облігації внутрішньої державної позики утримуванні до погашення, строк погашення яких не перевищує 12 місяців з дати балансу у сумі 11 847 тис.грн.

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	<u>Зміни (+;-)</u> Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Векселі прості іменні, утримувані для продажу	12 666	-9 840	2 826
Облігації внутрішньої державної позики строк погашення яких не	6 882	4 965	11 847

перевищує 12 місяців з дати балансу			
Корпоративні права	0	995	995
Всього	19 548	-3 880	15 668

9. Дебіторська заборгованість

Станом на кінець звітного періоду дебіторська заборгованість складає 17 289 тис. грн. Страхові контракти на утриманні Страховика можуть бути оплачені поквартально, але контракт діє з дати, вказаної в договорі. Таким чином сформувалась дебіторська заборгованість за страховими преміями у сумі 15 366 тис. грн. та інша заборгованість у сумі 1 932 тис. грн. Дебіторська заборгованість відображена у звітності за справедливою вартістю. Дебіторська заборгованість страхувальників, що відноситься до періоду дії страхування, визнається у звітності як фінансовий актив та підлягає тесту на знецінення.

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Розрахунки із страхувальниками	16 560	-1 194	15 366
Авансові платежі постачальникам послуг	22	0	22
Заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	154	142	296
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 207	407	1 614
Всього	17 943	-645	17 298

10. Грошові кошти

Грошові кошти розміщені на поточних та депозитних рахунках банків з дотриманням умов безпечності, прибутковості, ліквідності та диверсифікованості. Використані рейтинги за національною шкалою наступних рейтингових агентств: ТОВ «Рейтингове агентство «ІВІ – Рейтинг», ТОВ «Рейтингове агентство «Кредит-рейтинг», ТОВ «Рейтингове агентство «ЕКСПЕРТ – РЕЙТИНГ», ТОВ «Рюрік», Fitch, Moody`s investors service.

Рух грошових потоків за 2020 рік відображено у Звіті про рух грошових коштів прямим методом нарахування.

Грошові кошти:

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Грошові кошти	14 957	2 366	17 323
в т.ч. кошти на поточних рахунках	2 103	-1 298	805
в т.ч. депозити	12 854	3 664	16 518
Всього	14 957	2 366	17 323

Середні процентні ставки за 2020 рік становили від 5% до 9%, залежно від банківської установи, терміну та суми розміщення. Депозити розміщені в українській гривні, з терміном погашення від 1 до 12 місяців. Станом на 31.12.2020 року кошти Компанії були розміщені на рахунках 7-ми українських банків, в тому числі в чотирьох державних. Кошти, розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж "AA" за національною рейтинговою шкалою.

11. Власний капітал

Станом на 31.12.2020 року зареєстрований Статутний капітал складає 32 000,0 тис. грн. Статутний капітал сплачено повністю грошовими коштами.

Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» 10.05.17р., згідно Протоколу № 49-05/17 від 10.05.17р. прийнято рішення щодо збільшення Статутного капіталу страхової компанії на 12 000,0 тис. грн. до розміру 32 000,0 тис. грн. та затверджено нову редакцію Статуту ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ». Відповідно до чинного законодавства України, 15.05.17р. відбулась державна реєстрація змін до установчих документів. Статутний капітал ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» повністю сплачено виключно в грошовій формі.

Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» у березні 2020р. прийнято рішення збільшити розмір створених Вільних резервів на 3 000 тис. грн. за рахунок прибутку (з отриманого прибутку за 2019 рік в розмірі 743 тис. грн. направити до вільних резервів 646 тис. грн.) та за рахунок розформованого у 2019р. Резерву катастроф з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту в розмірі 2 354 тис.грн., відповідно сформувавши таким чином загальний розмір Вільних резервів Товариства в розмірі 7 000,00 тис.грн. Протоколом загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» по результатам діяльності у 2019р. також були прийняті рішення коштів до резервного фонду Товариства не направляти, дивіденди не нараховувати та відповідно не сплачувати.

Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» від 31.12.2020р. № 84-12/20 по результатам діяльності за 9-ть місяців 2020р. було прийнято рішення збільшити розмір створених Вільних резервів на 1 850 тис. грн. за рахунок прибутку за 9-ть місяців 2020р. (з отриманого прибутку за 9-ть місяців 2020р. у розмірі 1 899 тис. грн. направити до вільних резервів 1 850 тис. грн.), відповідно сформувавши таким чином загальний розмір Вільних резервів Товариства в розмірі 8 850 тис.грн.

В Компанії сформовано Резервний капітал та Вільні резерви. На звітну дату сформовано Вільних резервів на суму - **8 850 тис. грн.** Резервний капітал сформовано у розмірі **137 тис. грн.** Враховуючи вищенаведене, в звітності загальний розмір резервного капіталу складає – **8 987 тис. грн.**

Рішення до розподілу прибутку за результатами діяльності у 2020 році буде прийнято на загальних зборах учасників у 2021 році.

Зміни у власному капіталі Страховика відображаються у Звіті про власний капітал. Зміни у власному капіталі відображено у Формі 2 «Звіт про фінансовий результат (Звіт про сукупний дохід) за 2020р.» у Розділі II «Сукупний дохід»:

- відрахування до Вільних резервів – 4 850 тис.грн.

12. Страхові резерви

При формуванні страхових резервів та частки перестраховиків у страхових резервах, використовується 80% надходжень сум страхових платежів та 80% сум страхових платежів, що сплачуються перестраховикам за всіма видами та відповідно діючого законодавства. Страховик сформував резерв незароблених премій та частку перестраховиків у РНП методом $\frac{1}{4}$, а також резерв збитків, які заявлені, але не виплачені на звітну дату

Рух у страхових резервах за мінусом частки перестраховиків протягом 2020 року представлено в такий спосіб:

Резерв незароблених премій

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Резерв незароблених премій	18 260	-7 173	11 087
Частка перестраховиків в РНП	11 661	-5 799	5 862

Резерви інші, ніж резерви незароблених премій

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	5150	-597	4 553
Резерв збитків, що виникли, але не заявлені	4908	-760	4 148
Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитках	1 948	-1 330	618

13. Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість станом на 31.12.2020 року включає:

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Розрахунки з перестраховиками, та поточна заборгованість за страховими виплатами	11 598	-1 126	10 472

Інші поточні зобов'язання Компанії станом на 31.12.2020 року включають:

	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Розрахунки з бюджетом	9	-1	8
Заборгованість з оплати праці та страхування	49	-17	32
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	305	-305	0
Поточні забезпечення	154	55	209
Інші поточні зобов'язання	2 034	-979	1 055
Всього	2 551	-1 247	1 304

14. Валова сума отриманих страхових премій

<u>Види страхування</u>	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Страхування від нещасних випадків	57	3	60
Медичне страхування(безперервне страхування здоров'я	4 633	-761	3 872
Страхування здоров'я на випадок хвороби	794	180	974

Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	5 554	-2 073	3 481
Страховання водного транспорту	30	-22	8
Страховання вантажів та багажу(вантажобагажу)	308	-303	5
Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	3 522	-700	2 822
Страховання майна	3 274	-627	2 647
Страховання цивільної відповідальності власників наземного транспорту(включаючи відповідальність перевізника)	50	-3	47
Страховання відповідальності власників водного транспорту	28	-1	27
Страховання відповідальності перед третіми особами	803	-328	475
Страховання фінансових ризиків	2	1	3
Страховання медичних витрат	839	-495	344
Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	42	0	42
Обов'язкове особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються с Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд)	66	-44	22
Обов'язкове страхування операторів ядерних страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	2 525	21	2 546
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	16 477	-13 333	3 144
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї		1	1
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру		11	11
обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса		1	1
Всього:	39 004	-18 472	20 532

15. Премії сплачені перестраховикам

Види страхування	2019 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2020 рік Тис.грн.
Страховання від нещасного випадку	6	0	6
Страховання фінансових ризиків	1	0	1
Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	418	-289	129

Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	1 607	-308	1 299
Страховання майна	1 607	-308	1 299
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	13 054	-13 163	-110
Обов'язкове страхування операторів ядерних страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	1 525	18	1 543
Страховання вантажів та багажу(вантажобагажу)	57	-57	
Страховання відповідальності власників водного транспорту	1	0	1
Страховання відповідальності перед третіми особами	282	-282	
Страховання водного транспорту	1	-1	
Всього:	18 558	-14 390	4 168

16. Страхові виплати та страхові відшкодування

<u>Вид страхування</u>	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	<u>Зміни (+;-)</u> Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Медичне страхування	1 399	77	1 476
Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	1 989	-949	1 040
Страховання здоров'я на випадок хвороби	364	-154	210
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	3	-3	
Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації	23 089	-23 069	20
Страховання медичних витрат	221	-23	198
Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ		1	1
Страховання майна		1	1
Всього:	27 065	-24 119	2 946

17. Витрати

<u>Вид витрат</u>	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	<u>Зміни (+;-)</u> Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Оплата праці та нарахування податків та обов'язкових платежів	1 476	350	1 826
Амортизаційні відрахування	403	-56	347
Матеріальні витрати	312	-312	0
Інші	8 213	16	8 229
Всього:	10 404	-2	10 402

18. Витрати на збут

<u>Вид витрат</u>	<u>2019 рік</u> Тис.грн.	<u>Зміни (+;-)</u> Тис.грн.	<u>2020 рік</u> Тис.грн.
Витрати, які пов'язані з наданням страхових послуг	5 310	1 225	6 535

19. Фінансові доходи

У 2020 році у склад фінансових доходів включені нараховані проценти по банківським вкладам на депозитні рахунки у сумі 2 674 тис. грн. Порівняно з 2019 роком – 2 334 тис. грн. збільшення на 340 тис. грн.

20. Інші доходи та витрати в т.ч. операційні

Інші доходи	2019 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2020 рік Тис.грн.
Інші операційні доходи	29 594	-28 550	1 044
Інші доходи	5 695	10 315	16 010
Інші фінансові доходи	2 334	340	2 674
Всього:	37 623	-17 895	19 728

Інші витрати	2019 рік Тис.грн.	Зміни (+;-) Тис.грн.	2020 рік Тис.грн.
Інші витрати	5 653	13763	19 416
Адміністративні витрати	5 945	-332	5 613
Витрати на збут	5 310	-1866	3 444
Інші операційні витрати	12 496	-11152	1 344
Всього:	29 404	413	29 817

21. Загальні економічні умови

Спалах пандемії коронавірусу (COVID-19) спричинив падіння світової економіки, обсягів торгівлі та цін на товари, вплив капіталу з нових ринкових економік. Завдяки масштабним стимулюючим заходам ціни активів і товарів частково “відіграли” падіння. За оцінками Світового банку, глобальний ВВП впаде цього року найбільше з часів Другої світової війни – на 5.2%. Ризики подальшого погіршення прогнозів високі. Світовий банк очікує глибокого падіння майже всіх основних торговельних партнерів України. Економіка Китаю, який першим запровадив обмеження, різко сповільнить зростання. Скорочення економічної активності найбільше торкнулося туризму, пасажирських авіап перевезень, громадського харчування; їхні перспективи є непевними.

Скорочення обсягів світової торгівлі у 2020 році, за прогнозами СOT, становитиме від 13% до 32% залежно від сценарію розвитку подій, що суттєвіше за падіння світового ВВП. Відновлення обсягів торгівлі у 2021 році є непевним. Від березня міжнародні інвестори втратили інтерес до нових ринкових економік. Приплив прямих іноземних інвестицій в Україну у березні – квітні також припинився, а чистий вплив портфельних інвестицій становив 0.85 млрд дол. Вплив капіталу був зумовлений бажанням інвесторів збільшити вкладення в безпечні інструменти, а також падінням цін на сировинні ресурси. Ціни на сировину після обвалу нині частково відновлюються. Найпомітнішим було падіння цін на енергоресурси через суттєве звуження попиту і накопичені запаси. З кінця квітня ціна нафти поступово відновлюється, зокрема внаслідок дії угоди про скорочення видобутку ОПЕС+.

Україна увійшла в поточну економічну кризу зі збалансованою макроекономічною ситуацією. Відносно низький рівень захворюваності на COVID-19 у більшості регіонів дав змогу поступово знімати карантинні обмеження. Завдяки подальшому послабленню інфляційного тиску НБУ швидше пом'якшував монетарну політику та заклав передумови для відчутного зниження вартості кредитів. Однак масштаби зниження економічної активності у 2020 році будуть значними, а відновлення може зайняти більше часу, ніж передбачалося раніше. Україна на початок 2020 р. демонструвала стабільні макропоказники. Економіка стабільно зростала протягом останніх чотирьох років. За підсумками 2019 року відношення державного і гарантованого державою боргу до ВВП суттєво знизилося – до 50% з 81% у 2016 р, інфляція

сповільнювалася, дефіцит поточного рахунку був одним із найменших за останнє десятиліття. Обсяг міжнародних резервів перед кризою (на початок березня) становив 27 млрд дол., що було еквівалентно п'ятьом місяцям майбутнього імпорту. Стійке макроекономічне середовище в поєднанні зі значним здешевленням імпортованих енергоносіїв дали змогу пройти гостру фазу кризи без помітних шоків для валютного ринку.

Найоптимістичнішими стосовно відновлення обсягів виробництва є будівельні компанії, найпесимістичнішими – підприємства сфери послуг, які найбільше постраждали від запровадження карантинних обмежень. Серед основних побоювань – зниження обсягів виробництва і реалізації продукції та послуг, нових замовлень, а також скорочення чисельності працівників. Криза в реальному секторі вже негативно позначилася на обсягах виробництва, капітальних інвестиціях та зайнятості. Це погіршило фінансовий стан значної частини підприємств і домогосподарств. Наслідком стали перші проблеми з обслуговуванням кредитів та зниження попиту на послуги фінансових установ. Загалом, за оцінками НБУ, поточна криза може призвести до втрати банками понад 10% працюючого кредитного портфеля.

Туристична галузь України першою відчула на собі наслідки активної фази карантину. Більшість готелів до середини травня залишались зачиненими, не мали можливість офіційно приймати відвідувачів. Також обмеження торкнулися масових заходів – фестивалів, концертів, спортивних змагань, які зазвичай приваблюють гостей з різних міст та країн. У результаті одними із найбільш постраждалих внаслідок карантинних обмежень стали туристичні, курортно-рекреаційні та оздоровчі об'єкти (турбази, санаторії, пансіонати, оздоровчі комплекси), які практично повністю припинили свою діяльність. За різними сценаріями, у 2020 році очікується падіння обсягу міжнародних туристичних прибутків на рівні 58-78 % порівняно з минулим роком. За оцінками експертів, відновлення попиту до рівня 2019 року займе не менше двох років, водночас авіакомпанії будуть змушені підвищити вартість в середньому на 43-54 %, що зменшить попит на подорожі²⁰. В цілому, втрати туристичної галузі в Україні оцінюються у понад 1,5 млрд. дол. США. Пізній початок курортно-рекреаційного сезону внаслідок впровадження обмежувальних заходів також створив кумулятивний ефект, який негативно вплинув як на індустрію відпочинку та подорожей, так і на супутні галузі – готельно-ресторанний бізнес, транспорт (пасажирські перевезення), роздрібну торгівлю, індустрію розваг та діяльність установ культури. На додачу до поточних та прогнозованих втрат, сфера туризму Українських Карпат цього року вже постраждала від низького попиту на гірськолижний відпочинок внаслідок аномально теплої зими. Із введення адаптивної фази карантину, початком «високого сезону», справи в готельєрів покращились. Більше того, обмеження пересування (закриті кордони) сприяють розвитку внутрішнього туризму – зростає попит на відпочинок в Україні. Варто відзначити, що традиційно українські курорти відвідувала невелика кількість закордонних туристів, але глобальна пандемія змусила обирати українського відпочивальника замість Туреччини та Єгипту пляжні курорти Одещини та Херсонщини (станом на 2018 р. 88 % українців відпочивали за кордоном²²). На жаль, транспортні обмеження, психологічний чинник (страх заразитись на COVID-19) стримують наявну внутрішню «відпусткову» міграцію населення. В Україні виділяється група регіонів із яскраво вираженою туристичною специфікою, проте низка невирішених проблем гальмує розвиток внутрішнього туризму.

Сфера страхування також зазнала значної трансформації внаслідок карантинних заходів. Запит на онлайн-сервіси значно зріс, оскільки багато хто з клієнтів просто боїться зайвий раз приїжджати до офісу. При цьому офіси страхових компаній продовжують працювати, хоча й не в повноцінному режимі. За останні два-три роки страховий ринок України дуже просунувся в онлайн. Багато в чому цьому сприяв запуск електронного ОСЦВ. Сайти багатьох страхових компаній працюють у режимі веб-магазинів – продають страхові продукти онлайн або забезпечують їхню доставку. Кількість укладених в Україні договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) в електронній формі у січні-червні 2020 року склало понад 1,3 мільйона штук, що в 3,2 рази більше, ніж за аналогічний період минулого року²⁶. Крім того, є страхові агрегатори, на яких можна вибрати кращу пропозицію і також придбати страховку онлайн. З'явилося й багато онлайн-сервісів для врегулювання збитків, дистанційної оплати платежів тощо. Ті компанії, які інвестували в онлайн останніми роками, зараз, під час кризи, почали повноцінно працювати у віддаленому режимі. Але впровадження якісних онлайн-сервісів вимагає значних інвестицій, тому далеко не всі страховики можуть їх собі дозволити. Допоміжним чинником для розвитку

українського ринку страхування може стати продаж такої послуги, як страховий поліс для покриття витрат на лікування COVID-19.

Тривалість та вплив пандемії COVID-19, а також ефективність державної підтримки на дату підготовки цієї фінансової звітності залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити обсяги, тривалість і тяжкість цих наслідків, а також їх вплив на фінансовий стан та результати діяльності Компанії в майбутніх періодах.

Керівництво Компанії уважно стежить за ситуацією і реалізує заходи щодо зниження негативного впливу зазначених подій на Компанію

22. Податкова система

Через поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) Верховна Рада України вже тричі прийняла законодавчі ініціативи, що тимчасово змінюють систему оподаткування в Україні з метою підтримки бізнесу та зменшення податкового навантаження на соціально-необхідні товари у період карантину та боротьби з COVID-19.

Деякі заходи дійсно дають пом'якшення для бізнесу на цей непростий період. Однак звертаємо увагу, що система оподаткування та адміністрування податків продовжує діяти, тому рекомендуємо детально аналізувати нововведення та приймати рішення, що допоможуть зберегти бізнес у довгостроковій перспективі.

Хронологія подій:

- Закон №530-ІХ від 17.03.2020 р. (Законопроект №3219) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (чинний з 17.03.2020 р.)
- Закон №533-ІХ від 17.03.2020 р. (Законопроект №3220) «Про внесення змін до ПКУ та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (чинний з 18.03.2020 р.)
- Закон №540-ІХ від 30.03.2020 р. (Законопроект №3275) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)» (чинний з 02.04.2020 р.)
- Закон №591-ІХ від 13.05.2020 р. (Законопроект №3329-д) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (чинний з 29.05.2020 р.)

Основні зміни до Податкового кодексу України («ПКУ») та до закону «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» полягають у наступному:

- Мораторій податкових перевірок.
- Звільнення від штрафів за порушення податкового законодавства .
- Зупинення перебігу строків давності.
- ПДВ: щодо лікарських засобів за переліком Кабміну для протидії COVID-19.
- ПДВ: громадські об'єднання та благодійні організації.
- Податок на прибуток підприємств

2020 році платники податків звільняються від застосування податкових різниць за п.140.5.9 ПКУ щодо суми коштів або вартості товарів, безоплатно наданих (перерахованих) громадським об'єднанням та/або благодійним організаціям та/або відповідним органам влади та/або закладам охорони здоров'я державної та/або комунальної власності (та іншим об'єктам) з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19). Закон №540 наводить перелік груп таких товарів та груп об'єктів, яким може бути надана благодійна підтримка. Тобто, такі витрати можуть бути враховані при визначенні податку на прибуток без обмежень по розміру суми з 2 квітня 2020 року.

Для закладів охорони здоров'я державної та/або комунальної власності та/або осіб, уповноважених на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, що є платниками податку на прибуток, на 2020 рік запроваджуються особливі правила оподаткування через застосування податкових різниць, що мають підтримати таких платників податків.

- Акцизний податок.
- Податок на доходи фізичних осіб.

-Єдиний соціальний внесок. За період з 1 березня по 31 травня 2020 року звільняються від нарахування та сплати ЄСВ за себе фізичні особи-підприємці, особи, що провадять незалежну професійну діяльність, члени фермерського господарства.

Плата за землю та податок на нерухомість

За звітний період березня 2020 року:

- Не нараховується та не сплачується плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності), що використовується у господарській діяльності. Передбачено право подати уточнюючу декларацію для зміни суми податку.
- Не оподатковуються податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, об'єкти нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб. Передбачено право подати уточнюючу декларацію для зміни суми податку.

Законотворці Законом №540 скасували звільнення від плати за землю та податку на нерухомість за квітень 2020 року, що було запроваджено першою чергою змін.

За звітний період квітня 2020 року податки мають бути сплачені в повній мірі, але надана можливість відстрочити сплату до 30 червня 2020 року без застосування штрафу та пені.

Зміни податкових зобов'язань мають бути відображені в уточнюючих податкових деклараціях. При цьому збільшення податкових зобов'язань за результатами уточнення декларацій, що здійснено на підставі цих норм ПКУ, не призводить до нарахування штрафних санкцій та пені. Така норма була додана на випадок, якщо скориставшись нормами Закону №533 вже була подана уточнююча декларація щодо зменшення податкових зобов'язань за березень та квітень, і тепер платник зобов'язаний повторно подати уточнюючу декларацію.

-Місцеві податки. Органам місцевого самоврядування розширено повноваження у сфері адміністрування податків та зборів і дозволено зменшувати розмір ставок єдиного податку, плати за землю, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, щодо об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб.

-Фінансова звітність. Звільнення від відповідальності за несвочасну подачу та оприлюднення фінансової звітності (у тому числі, консолідованої та з аудиторським звітом), якщо така звітність буде подана та оприлюднена протягом дії карантину або терміну 90 календарних днів з дня наступного за днем завершення такого карантину, але не пізніше 31 грудня 2020 року.

Дані зміни Компанія урахувала у своєї діяльності.

23. Юридичні зобов'язання

Станом на 31.12.2020р. судових позовів до ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», які можуть суттєво вплинути на фінансовий стан Компанії не було. Керівництво Компанії вважає, що максимальна відповідальність по зобов'язанням, які можуть бути наслідком позовів та претензій, у разі виникнення, не матиме істотного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Компанії.

24. Основні фінансові інструменти. Управління ризиками

Діяльність Компанії схильна до різних фінансових ризиків: кредитного ризику, ризику ліквідності і ринкового ризику (ризик зміни справедливої вартості або ставки відсотка грошових потоків, а також валютний ризик). Подібно до всіх інших галузей бізнесу, Компанія схильна до ризиків, що виникають в результаті використання фінансових інструментів. Дана примітка описує цілі, політики та шляхи управління зазначеними ризиками, і навіть методи їх визначення. Подальша кількісна інформація, пов'язана з даними ризиками, представлена в цій фінансовій звітності.

Основні фінансові інструменти Компанії, що призводять до ризику фінансових інструментів, наступні:

- Дебіторська заборгованість
- Інвестиції
- Грошові кошти
- Кредиторська заборгованість

Основні цілі, політики та шляхи.

Загальна програма Компанії з управління ризиками визнає непередбачуваність фінансових ризиків і націлена на мінімізацію потенційного негативного впливу зазначених ризиків на фінансове становище Компанії.

Збори Учасників несуть відповідальність за визначення цілей і політик Компанії щодо управління ризиками, залишаючи за собою остаточну відповідальність за них. Керівництво Компанії розподіляє обов'язки за розробку та операційні процеси, що забезпечують ефективне застосування даних цілей і політик до фінансової діяльності Компанії. Учасники Товариства отримують щомісячні повідомлення від Керівництва Компанії, за допомогою яких вони вивчають ефективність здійснюваних процесів і відповідність встановлюваних цілей і політик. Метою діяльності органів управління є створення політик, спрямованих на зниження ризиків наскільки це є можливим так, щоб конкурентоспроможність і гнучкість Компанії не були схильні надмірного негативному впливу зазначених ризиків.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик який виникає у зв'язку з управлінням Компанією своїм оборотним капіталом, а також основними сумами погашення за борговими інструментами. Розумне управління ризиком ліквідності передбачає підтримку достатньої кількості грошових коштів.

Політика Компанії спрямована на забезпечення постійної наявності достатньої кількості грошових коштів з метою виконання своїх зобов'язань у міру настання строку їх оплати. Для цієї мети Компанія виробляє розміщення наявних коштів технічних резервів на банківських депозитах, цінних паперах українських емітентів, правах вимог до перестраховальників.

У разі недостатніх залишків грошових коштів на поточних рахунках у результаті істотних страхових виплат, Компанія може вдатися до перекладу частини коштів, розміщених на депозитних рахунках, на поточні рахунки і направити на фінансування поточних потреб Компанії. Компанія для фінансування поточної діяльності не вдається до таких фінансових інструментів як кредити і овердрафти.

25. Страховий ризик

З метою мінімізацію страхового ризику Компанія виробляє оцінку значущості ризику страхування за кожним договором страхування при його отриманні від Страхувальника з використанням розроблених правил андеррайтингу для кожного виду страхування. Компанією оцінюється страхова історія кожного об'єкта страхування, а також страхова сума, яка може бути залишена на власному утриманні в залежності від виду страхування та чинної політики Компанії щодо диверсифікації ризиків страхового портфеля. У разі перевищення страхової суми з окремого предмету договору страхування 10% від суми статутного капіталу і сформованих вільних резервів та страхових резервів, Компанія передає ризики в сумі перевищення зазначеного розміру у перестраховання.

На 31 грудня 2020 року компанія не має істотних страхових претензій, що виникли у минулих звітних періодах, за якими зберігається невизначеність щодо суми і термінів відшкодування.

Договори страхування Компанії не містять вбудованих похідних фінансових інструментів.

26. Операції з пов'язаними сторонами

Підприємство розглядає операції з пов'язаними сторонами, що включають операції з засновниками Підприємства і основним управлінським персоналом.

Винагорода управлінському персоналу

Винагорода управлінському персоналу включає заробітну плату.

2017 рік – 143 тис. грн.

2018 рік - 239 тис.грн.

2019 рік - 302 тис.грн.

2020 рік – 437 тис.грн.

27. Події, які сталися після дати звіту

Після дати балансу суттєвих подій не відбувалосьь.

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» ставить перед собою мету в повному обсязі задовольнити потреби користувачів фінансової звітності, складеної згідно вимог МСФЗ.

Ця фінансова звітність була схвалена Директором ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» та затверджена до випуску 28 лютого 2021 року.

Директор ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»

Іванців А.Є.

Головний бухгалтер

Фарфудінова А.Г.

